

KLAIPĖDOS „VARPO“ GIMNAZIJOS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos „Varpo“ gimnazijos (toliau – Gimnazija) socialinės-pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis 2025–2026 ir 2026–2027 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų, patvirtintų Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2025 m. gegužės 21 d. įsakymu Nr. V-559, 9 priedu (aktuali redakcija).

2. Socialinė-pilietinė veikla visiems Gimnazijos mokiniams yra privaloma. Jai skirtas laikas nėra įskaičiuojamas į mokinio mokymosi krūvį ir yra vykdoma laisvu nuo pamokų metu.

II. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

3. Socialinės-pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinius aktyviu dalyvavimu prisidėti sprendžiant aktualias socialines problemas bendruomeniniame ir visuomeniniame gyvenime ir, reflektuojant savo patirtį, ugdyti pilietiškumo, socialinę, emocinę ir sveikos gyvensenos bei kitas kompetencijas.

4. Socialinės-pilietinės veiklos uždaviniai:

- 4.1. skatinti mokinių visapusišką asmenybės brandą ir dalyvavimu grįstą mokymąsi;
- 4.2. padėti įsisąmoninti atsakomybę kuriant savo asmeninę, vietos bendruomenės ir platesnės visuomenės gerovę bei paskatinti mokinius ieškoti pozityvių saviraiškos būdų;
- 4.3. skatinti mokinius apgalvoti savo patirtis, ugdyti savistabos įgūdžius, gebėjimą kritiškai įsivertinti savo priimtų sprendimų pagrįstumą ir pridėtinę vertę sau patiems ir Gimnazijos bendruomenei.

III. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS PRINCIPAI

5. Socialinė-pilietinė veikla yra pasirenkama vadovaujantis šiais principais:

5.1. Prasmingumo. Socialinė-pilietinė veikla prisideda prie mokinio saviraiškos, asmeninių tikslų įgyvendinimo, pasirinktos veiklos, padeda atrasti jam asmeniškai prasmingą veiklą bei skatina jį orientotis ne tik į rezultatą, bet ir į patį veiklos procesą, mokytis iš savo klaidų ir pasiekimų bei reflektuoti apie įvairių patirčių naudą. Mokiniai gali įsitraukti į įvairių nevyriausybinių organizacijų veiklą ir prisidėti prie jiems rūpimų problemų sprendimo, pvz., visuomenės sąmoningumo didinimo klimato kaitos klausimais, gyvūnų apsaugos, pažeidžiamų asmenų grupių teisių užtikrinimo klausimais ir pan.;

5.2. Asmeninio tobulėjimo. Socialinė-pilietinė veikla pasirenkama atliepiant mokinio interesus ir pomėgius. Socialinė-pilietinė veikla nėra savitikslių, ji turi padėti mokiniams tobulėti, plėsti savo pažinimo ribas, išbandyti save atliekant naujus vaidmenis, patirti naujus kontekstus. Idealu, jei mokiniai savo stiprybes ir talentus gali pritaikyti naujame

kontekste, ir tai sudaro sąlygas mokiniams įsivertinti savo stiprybes ir numatyti galimas tolesnio mokymosi trajektorijas. Skatinamas mokinių dalyvavimas ir jų pagalba organizuojant įvairias parodas, koncertus, sporto turnyrus, kitus renginius įvairiose socialinės globos institucijose, ligoninėse, telkiant bendruomenes konkrečiam tikslui siekti arba pagalbos teikimas jaunesnio amžiaus mokiniams mokantis, taip pat neformaliojo vaikų švietimo ir užimtumo veiklų organizavimas dienos centrus lankantiems vaikams, mokymosi sunkumų turintiems vaikams, migrantams, savanorystė ikimokyklinio ugdymo įstaigose, mokymas, konsultavimas, paskaitos vedimas, pranešimų skaitymas arba kitos panašios veiklos;

5.3. Socialinio teisingumo. Mokinys turi suvokti, kad jis yra didesnės bendruomenės ir visuomenės narys ir kad nuo kiekvieno asmeninio indėlio priklauso visuomenės gerovė. Visuomenės gerovė užtikrinama, kai visoms asmenų grupėms sudaroma galimybė lygiavertiškai dalyvauti socialiniame gyvenime. Mokinių indėlis, net ir pats mažiausias, užtikrinant šias galimybes yra neįkainojama pagalba valstybei ir visiems žmonėms. Todėl mokiniai galėtų būti skatinami savanoriauti teikiant pagalbą savarankiškai arba per įvairias nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą stokojantiems, neįgaliems, vienišiams ir pagyvenusiems asmenims, migrantams ir kitiems mokinių artimoje aplinkoje gyvenantiems ir sunkumų patiriantiems žmonėms ir kt.;

5.4. Dalyvavimo. Socialinė-pilietinė veikla turi padėti mokiniui suprasti, kad demokratinės visuomenės grįstos jų piliečių įsitraukimu ir dalyvavimu sprendžiant visuomenei aktualius klausimus ir kad kolektyvinėmis pastangomis galima pasiekti daugiau, nei veikiant individualiai. Mokiniai skatinami atlikti veiklas ne tik individualiai, bet ir dalyvaujant bendrose veiklose, kurių metu jie mokytųsi pažinti vieni kitus, išklausti skirtingas nuomones, ieškoti sutarimo, argumentuoti nuomones, atlikti įvairius socialinius vaidmenis, dalintis, bendradarbiauti ir padėti vieni kitiems. Galimos įvairios mokinių grupių arba klasių iniciatyvos, siekiant spręsti vietos bendruomenei aktualius klausimus, pvz., organizuoti pilietines iniciatyvas ir/ar jose dalyvauti, taip pat dalyvauti kraštotyrinėje, ekologinėje veikloje, domėtis aplinkosaugine veikla, dalyvauti ekspedicijoje, žygyje, nagrinėti istorinius šaltinius ir kt.

IV. SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS TURINYS IR ĮGYVENDINIMAS

6. Socialinė-pilietinė veikla yra mokymosi turinio dalis, kuri Gimnazijoje įgyvendinama:

6.1. *per pilietines ir visuomenines iniciatyvas*: tai – pilietinių iniciatyvų organizavimas ir/ar dalyvavimas Gimnazijoje bei Klaipėdos mieste; aktyvi veikla klasės, gimnazijos, miesto ar respublikos mokinių ir jaunimo organizacijų savivaldoje; valstybinių švenčių ir atmintinų dienų minėjimo renginių organizavimas ir aktyvus dalyvavimas juose;

6.2. *per ekologines ir gamtosaugines iniciatyvas*: tai – Gimnazijos ir miesto teritorijų (parkų, kapinių, žaliųjų plotų ir kt.) tvarkymas; dalyvavimas akcijoje „Darom“, kitose gamtosauginėse bei tvarumo akcijose ir projektuose;

6.3. *per asmeninio tobulėjimo veiklas*: parodų, koncertų, sporto turnyrų, kitų renginių organizavimas, teisėjavimas, savanorystė juose; dalyvavimas Gimnazijos darbo grupėse, projektuose, konferencijose, renginiuose; užimtumo organizavimas dienos centrus lankantiems mokiniams; mokymas, konsultavimas, paskaitų vedimas, pranešimų

skaitymas Gimnazijoje ar kitose institucijose; Gimnazijos pristatymas, kitų veiklų reprezentuojančių Gimnaziją organizavimas už mokyklos ribų;

6.4. *per socialinio teisingumo veiklas*: mokinių savanorystė teikiant pagalbą stokojančioms, neįgaliesiems, vienišiesiems ir pagyvenusiems asmenims, pabėgėliams; labdaros akcijų inicijavimas ir dalyvavimas jose; savanorystė nevyriausybinėse organizacijose, globos namuose, ligoninėse, gyvūnų prieglaudose ir kt.; pagalba mokymosi sunkumų turintiems mokiniams;

6.5. *per kitas veiklas*: budėjimas ir pagalba renginių metu; darbas bibliotekoje; pagalba klasės vadovui, mokytojams, kitiems gimnazijos darbuotojams; pagalba apipavidalinant klasės ar Gimnazijos erdves, dekoracijų ruošimas; straipsnių mokyklos naujienlaiškiui rašymas, pagalba organizuojant apklausas, tyrimus, atliekant maketavimo darbus; kitos nenumatytos, bet Gimnazijos bendruomenei reikšmingos veiklos.

7. Formalus dalyvavimas neformaliojo švietimo veiklose neįskaitomas kaip socialinė- pilietinė veikla, tačiau jei mokinis dalyvauja konkursuose, varžybose, parodose, koncertuose, minėjimuose kaip atlikėjas, žaidėjas, pranešėjas ir t.t., tuomet mokiniui pateikus dalyvavimą patvirtinantį dokumentą ši veikla įskaitoma kaip socialinė- pilietinė veikla. Už dalyvavimo faktą skiriama 1 socialinės-pilietinės veiklos valanda.

8. Mokiniui, dalyvaujančiam Krašto apsaugos savanorių pajėgų pratybose ir pateikus dalyvavimą patvirtinantį dokumentą, ši veikla įskaitoma, kaip socialinė-pilietinė veikla.

9. Mokinio, besimokančio I-II klasėse, vasaros atostogų metu atlikta socialinė- pilietinė veikla įskaitoma į aukštesnėje klasėje reikalingą atlikti socialinę-pilietinę veiklą, išskyrus, kai mokinis iki einamųjų mokslo metų ugdymo proceso pabaigos nėra atlikęs visų konkrečiai klasei numatytų valandų ir jam skiriama papildomo laiko atlikti socialinę- pilietinę veiklą vasaros atostogų metu. Tokiu atveju vasaros metu atlikta socialinė-pilietinė veikla įskaitoma į einamųjų mokslo metų privalomą atlikti socialinę- pilietinę veiklą.

10. Dokumentuose, kuriais patvirtinama mokinio atlikta socialinė-pilietinė veikla, nurodoma:

10.1. mokinio vardas, pavardė;

10.2. atliktos veiklos turinys;

10.3. atliktos veiklos trukmė valandomis;

10.4. data, kada mokinis atliko veiklą;

10.5. organizacijos rekvizitai;

10.6. už organizuotą veiklą atsakingo asmens vardas, pavardė, kontaktinis telefono numeris ir/ ar elektroninis paštas, parašas.

11. Mokiniui surinkus daugiau valandų, nei skirta atitinkamoje klasėje, mokinio prašymu, viršijančios numatytą minimalų kiekį valandos, gali būti įskaitomos į aukštesnėje klasėje privalomą atlikti socialinę-pilietinę veiklą.

V. SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Socialinė-pilietinė veikla yra privaloma ugdymo proceso dalis. Jai skiriama trukmė per mokslo metus:

12.1. I–II klasių mokiniams po 20 valandų kasmet;

12.2. III-IV klasių mokiniai per 2-jus metus – ne mažiau 40 val. Rekomenduojama surinkti per abu mokymosi metus tolygiai (po 20 val.);

13. I-IV klasių mokiniams – nuo 2 iki 4 valandų skiriama ugdomiesiems pokalbiams, idėjų generavimui, veiklos planavimui, veiklos įsivertinimui ir atitinkamai nuo 16 iki 18 valandų skiriama socialinei-pilietinei veiklai įgyvendinti, individualioms ir (ar) grupinėms mokinių iniciatyvoms, įvairių organizacijų siūlomoms veikloms ir (ar) projektams mokykloje ir (ar) už mokyklos ribų.

14. Socialinei-pilietinei veiklai skirtos valandos nėra įskaičiuojamos į mokinio mokymosi krūvį, tai laisvu nuo pamokų metu vykdoma veikla, kuri gali būti atliekama ir mokinių atostogų metu.

15. Su socialinės-pilietinės veiklos organizavimu mokiniai supažindinami mokslo metų pradžioje pasirašytinai.

16. Gimnazijos klasių mokinių socialinę-pilietinę veiklą Gimnazijoje koordinuoja, veiklos pasiekimus fiksuoja, vertina klasės vadovas arba Gimnazijos direktoriaus paskirtas asmuo – socialinės-pilietinės veiklos koordinatorius.

17. Mokyklos vadovas:

17.1. skiria už socialinės-pilietinės veiklos organizavimą atsakingą klasės vadovą (kuratorių) arba kitą asmenį ar asmenis;

17.2. sudaro sąlygas mokykloje paskirtiems asmenims organizuoti konsultacijas ir individualius ugdomuosius pokalbius; prireikus sudaro sąlygas mokiniams naudotis mokyklos infrastruktūra atliekant socialines-pilietines veiklas.

18. Mokinių pareigos atliekant socialinę-pilietinę veiklą:

18.1. pateikti savo asmeninius siūlymus dėl galimos socialinės-pilietinės veiklos pobūdžio ir turinio;

18.2. aptarti savo pasiūlytas veiklas ir užduotis su mokykloje paskirtu asmeniu bei atsižvelgti į teikiamus siūlymus;

18.3. atsakingai vykdyti suplanuotas užduotis;

18.4. apmąstyti savo patirtį ir prireikus koreguoti socialinės-pilietinės veiklos pobūdį, užduotis ir kt.;

18.5. kaupti ir pateikti savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus;

18.6. dalyvauti ugdomuosiuose pokalbiuose su mokykloje paskirtu asmeniu ir pateikti reikiamus įrodymus apie atliktas socialines-pilietines veiklas, pateikti savo refleksiją ir įrodymus raštu arba žodžiu;

18.7. kilus nenumatytoms aplinkybėms, koreguoti, perplanuoti savo socialinę-pilietinę veiklą;

18.8. susidūrus su sunkumais atliekant socialines-pilietines veiklas, informuoti mokykloje paskirtą asmenį ir prašyti pagalbos;

18.9. fiksuoti savo socialinę-pilietinę veiklą einamųjų mokslo metų ugdymo plane nustatyta tvarka.

19. Mokykloje paskirto asmens, atsakingo už socialinės-pilietinės veiklos koordinavimą, pareigos:

19.1. paaiškinti socialinės-pilietinės veiklos prasmę, reikalavimus, mokyklos prioritetus ir pateikti gerųjų socialinės-pilietinės veiklos atlikimo pavyzdžių;

19.2. padėti mokiniams pasirinkti socialines-pilietines veiklas ir suprasti, kaip jų patirtis jas atliekant prisidės prie mokinių asmeninio augimo; pateikti rekomendacinio pobūdžio socialinių-pilietinių veiklų sąrašą; padėti mokiniams pasirengti savo socialinės-pilietinės veiklos planus;

19.3. organizuoti konsultacijas, pagal galimybes stebėti, kaip mokiniams sekasi atlikti nusimatytas užduotis; pastebėjus, kad mokiniams kyla sunkumų, kviešti mokinius pokalbiui ir teikti reikiamą pagalbą, atsižvelgiant į mokinių amžių ir kontekstą; jei socialinė-pilietinė veikla atliekama už mokyklos ribų, palaikyti ryšį su organizacijų atstovais, domėtis, kaip sekasi mokiniams;

19.4. teikti grįžtamąjį ryšį mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams) apie socialinės-pilietinės veiklos rezultatus.

20. Socialinę-pilietinę veiklą mokiniai fiksuoja šios veiklos apskaitos ir refleksijos lape (1 priedas) arba užpildo informaciją e. platformoje:

20.1. I – II klasių mokiniai atsiskaito iki datos, sutartos su paskirtu asmeniu; IV klasių mokiniai atsiskaito iki gegužės 20 d., III klasių mokiniai - iki gegužės 27 d.;

20.2. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu „įskaityta“ („įsk.“) arba „neįskaityta“ („neįsk.“), nurodant veikloms įgyvendinti panaudotą valandų skaičių;

20.3. Mokiniams, negavusiems įskaityto socialinės-pilietinės veiklos įvertinimo, skiriamas papildomas laikas socialinei-pilietinei veiklai atlikti.

20.4. I klasės mokinio, turinčio neatliktą socialinę-pilietinę veiklą, kėlimo į aukštesnę klasę klausimą svarsto mokinį ugdę mokytojai, II ir IV klasės mokiniui atlikta socialinė-pilietinė veikla yra viena sąlygų baigti pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą.

21. Socialinės-pilietinės veiklos vertinimo rezultatas ugdymo laikotarpio pabaigoje fiksuojamas elektroninio dienyno apskaitos lakštuose.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

22. Socialinės – pilietinės veiklos aprašas yra tvirtinamas Gimnazijos direktoriaus įsakymu ir skelbiamas Gimnazijos internetinėje svetainėje.

SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS PLANAS IR REFLEKSIJA

Vardas, pavardė, klasė.....

Mano socialinės-pilietinės veiklos tikslas yra

.....

.....

.....

.....

Nr.	Pilietinės-socialinės veiklos pavadinimas ^[2]	Atlikimo vieta ir data	Valandų skaičius	Atsakingo asmens vardas ir pavardė, parašas

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has a slightly textured appearance and is set against a dark background.

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines, typical of primary school handwriting practice paper. The lines are evenly spaced and run across the entire width of the page. There are no margins, text, or other markings present.

[3] Refleksijos klausimai: Kaip man sekėsi planuoti ir atlikti soc. pilietinę veiklą? Ką aš veikiau / įgyvendinau jos metu? Ko išmokau ir kokias kompetencijas pagilinau? Su kokiais

sunkumais / iššūkiais susidūriau? Kuo ši patirtis man bus naudinga ateityje? Ką ateityje darysiu kitaip? Ką naujo sužinojau apie save, apie savo stipriasias ir silpnąsias puses? Kokia šitos veiklos reikšmė ir nauda visuomenei?